



**POLITIET**  
POLITIDIREKTORATET

# TILRETTELAGTE AVHØR

OKTOBER 2017

STATISTIKKNOTAT

08.12.2017



Siden innføring av nye regler om tilrettelagte avhør i oktober 2015 har Politidirektoratet hatt fokus på å påse at de lovpålagte tidsfristene blir fulgt opp av politidistriktene. Politidirektoratet utarbeider derfor en rapport hver måned for å synliggjøre måloppnåelsen.

### ***Tilrettelagt avhør***

Tilrettelagt avhør skal gjennomføres i saker hvor barn og særlig sårbare fornærmede og vitner avhøres i saker om seksuallovbrudd, kjønnslemlestelse, mishandling i nære relasjoner, kroppsskade og drap. Det kan også gjennomføres tilrettelagt avhør i saker som omhandler andre typer straffbare forhold.

Tilrettelagt avhør gjennomføres etter reglene i straffeprosessloven § 239 flg. Avhengig av ulike kriterier skal avhøret som hovedregel gjennomføres innen 1-3 uker. Fristen regnes fra tidspunktet for anmeldelse eller når politiet av andre grunner har rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold.

### ***Datagrunnlag/ begrepsavklaring***

Politidistriktene rapporterer månedlig informasjon om avhør gjennomført i forutgående måned. Måned rapporten er basert på en kombinasjon av uttrekk fra politiets register og manuell rapportering fra politidistriktene.

Antall dager det tok å få gjennomført avhøret er beregnet fra tidspunktet forholdet ble anmeldt<sup>1</sup> til avhøret er gjennomført.

I notatet ses det på måloppnåelse for *førstegangsavhør*.

### ***Kvalitetssikring av tall***

Politiet jobber kontinuerlig for å bedre kvaliteten på statistikken. I mars ble det gjort en korrigerende som hadde betydning for statistikkrapporteringen, og ikke for når avhør har blitt gjennomført. Som følge av denne korreksjonen, vil historiske tall i denne rapporten være noe endret i forhold til rapporter fra før mars 2017.

Det er fortsatt unøyaktigheter i tallmaterialet da statistikkverktøyet er under utvikling og tallmaterialet delvis er basert på skjønnsmessige vurderinger og manuelle rapporteringer.

---

<sup>1</sup> I noen av sakene er tidspunktet satt til når politiet ble kjent med at det er et vitne i saken som skal avhøres ved tilrettelagt avhør.

# 1. HOVEDDEL

---

## 1.1 Hovedresultater

I oktober 2017 ble det gjennomført 498 førstegangsavhør, hvorav 49 prosent ble gjennomført innenfor frist. Ekskluderes avhør hvor forhold utenfor politiets kontroll har ført til forsinkelse, ble 54 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. 82 prosent av avhørene i oktober ble gjennomført innen 30 dager.

I oktober var 36 prosent av avhørene tatt i saker som omhandlet seksuallovbrudd, 60 prosent av avhørene var i saker som omhandlet vold, mens 4 prosent av sakene omhandlet andre typer straffbare forhold.

For de avhørene i oktober som ikke ble gjennomført innenfor fristen er kapasitets- eller ressursmangel hovedårsak i 64 prosent av tilfellene.

## 1.2 Andel avhør innenfor frist

De siste 12 månedene (november 2016-oktober 2017) er det gjennomført 5 875 førstegangsavhør, hvorav 53 prosent er gjennomført innenfor frist. Gjennomsnittlig antall avhør i en måned de siste 12 månedene er 490 førstegangsavhør. Høyest antall avhør ble gjennomført i mars 2017 med 613 avhør. Lavest antall avhør ble gjennomført i juli 2017 med 257 avhør.

Hittil i 2017 er det gjennomført 4 817 førstegangsavhør, hvorav 52 prosent er gjennomført innenfor frist. I tilsvarende periode i 2016 ble det gjennomført 4 456 avhør, hvorav 49 prosent ble gjennomført innenfor frist.

Av avhørene gjennomført i oktober var 36 prosent av avhørene knyttet til seksuallovbrudd, 60 prosent av avhørene knyttet til vold, og 4 prosent knyttet til andre typer straffbare forhold. 80 prosent av de avhørte var oppgitt å være fornærmet i saken, mens de resterende 20 prosent var vitner.

Av de 498 førstegangsavhørene som ble gjennomført i oktober ble 49 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. Andelen førstegangsavhør som er gjennomført innenfor frist har variert fra måned til måned, jf. figur 1.

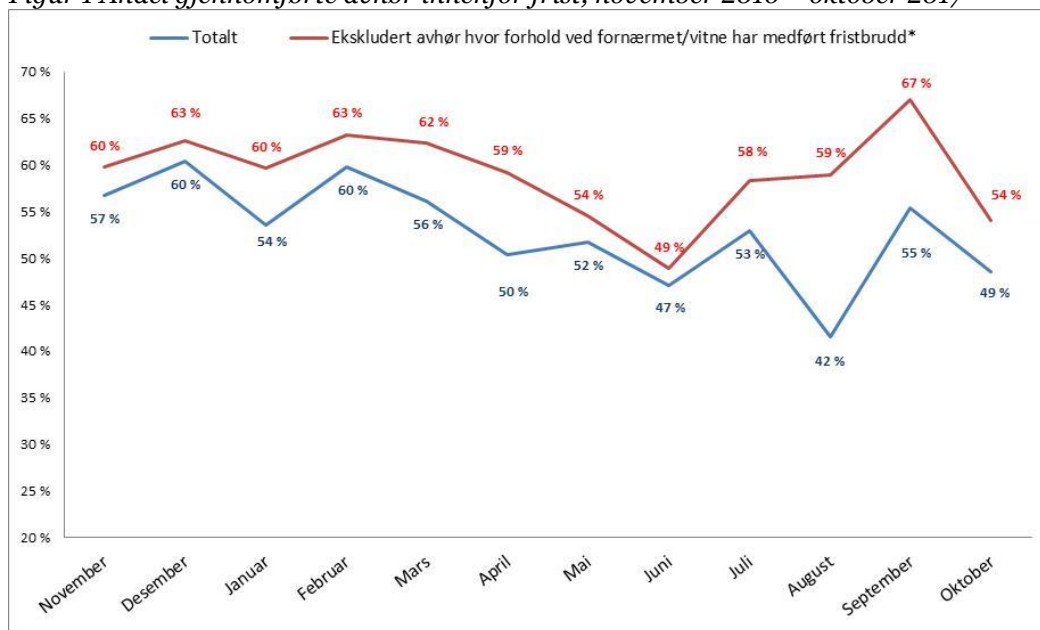
I avhørene som *ikke* ble gjennomført innenfor frist, er den innrapporterte hovedårsaken kapasitets- eller ressursmangel i 64 prosent av fristbruddene. Dette gjelder særlig mangel på kapasitet hos avhører/avhørsleder, men også kapasitet hos barnehusene og etterforsker. Dette varierer imidlertid mellom de ulike barnehus og politidistrikt. Ferie hos enten fornærmet/vitne eller personell er oppgitt som hovedårsak i 11 prosent av tilfellene, mens hensyn til barnets beste er oppgitt som årsak i 6 prosent av tilfellene.

Ved flere avhør rapporteres det om forsinket behandlingstid på grunn av forhold rundt barnet som er utenfor politiets kontroll. Barnet kan eksempelvis være på ferie, være syk, ha rømt eller være bortreist. Ekskluderes avhørene hvor

ulike forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, er 54 prosent av førstegangsavhørene i oktober gjennomført innenfor frist.

I rapporten inngår førstegangsavhørene hvor forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, gitt at ikke annet er angitt.

Figur 1 Andel gjennomførte avhør innenfor frist, november 2016 – oktober 2017

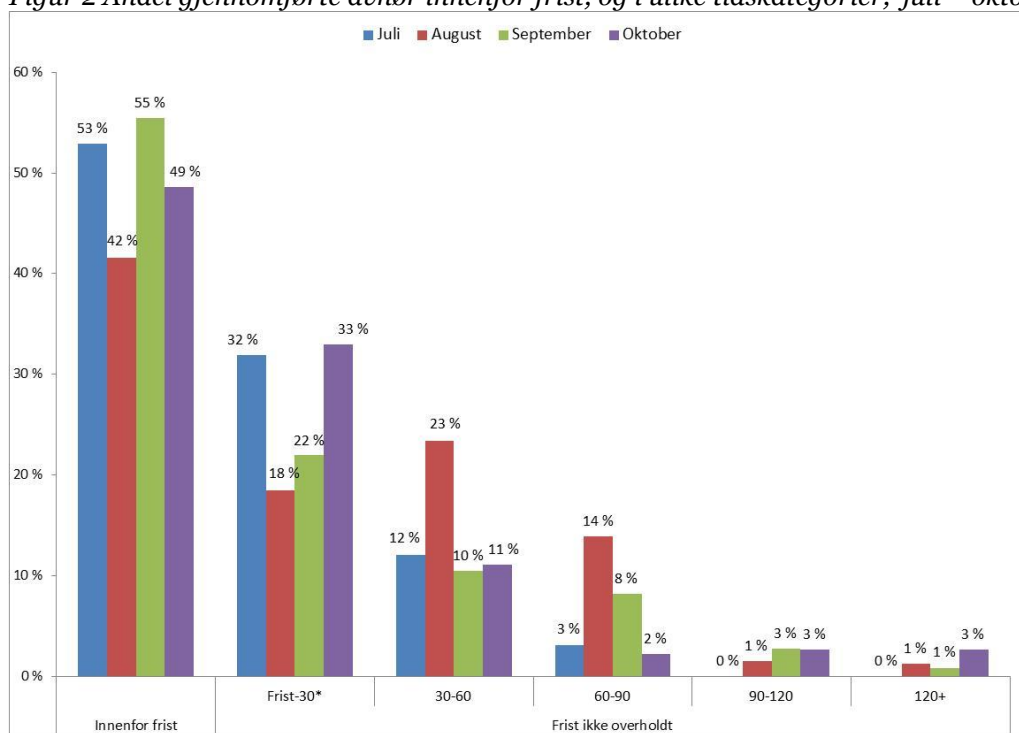


Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

\*Dette omfatter eksempelvis avhør hvor fristbrudd skyldes at fornærmet eller vitne er sykt, har rømt eller er bortreist.

Andelen av førstegangsavhørene gjennomført i løpet av 30 dager var i oktober 82 prosent. De tre foregående månedene var det tilsvarende tallet mellom 60 og 85 prosent. Andelen avhør gjennomført i de ulike fristkategoriene er gitt i figur 2.

Figur 2 Andel gjennomførte avhør innenfor frist, og i ulike tidskategorier, juli – oktober 2017

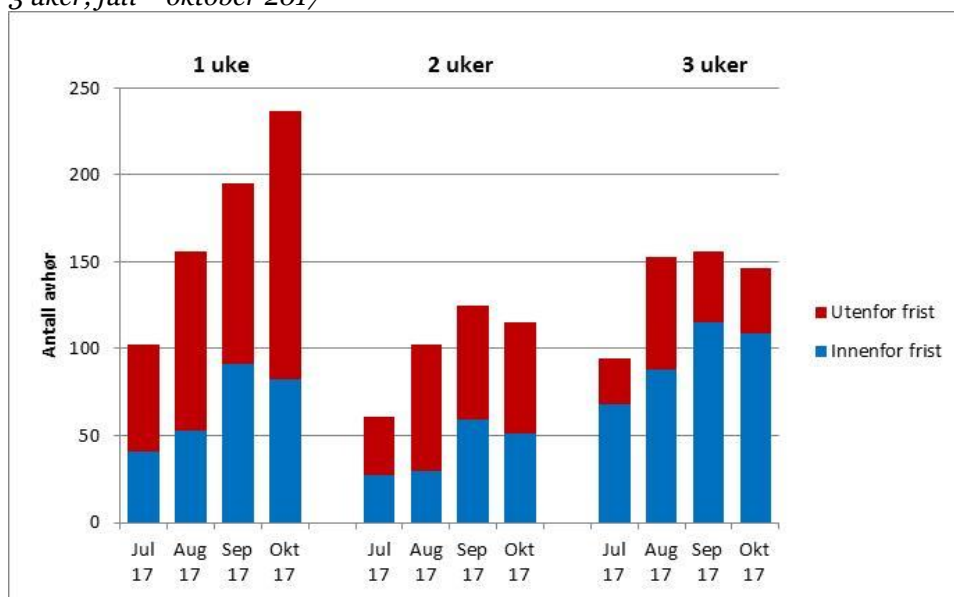


Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

\*Dette gjelder tidsperioden mellom utløp av frist og 30 dager etter at forholdet ble anmeldt/avhørte kom inn i saken.

Avhengig av nærmere angitte lovpålagte vilkår skal avhøret være gjennomført innen 1-3 uker. I tillegg kan fristen forlenges med en uke hvis særlige grunner foreligger.<sup>2</sup> I oktober hadde 48 prosent av førstegangsavhørene en frist på 1 uke, mens andelen på 2 og 3 uker var på henholdsvis 23 og 29 prosent. Nærmere beskrivelse av antall avhør og andel gjennomført innenfor frist er gitt i figur 3 og tabell 1.

Figur 3 Antall avhør avholdt innenfor og utenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, juli – oktober 2017



Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

<sup>2</sup> Nærmere omtalt i straffeprosessloven § 239.

Tabell 1 Andel avhør gjennomført innenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, juli – oktober 2017

| Frist  | Jul 17 | Aug 17 | Sep 17 | Okt 17 |
|--------|--------|--------|--------|--------|
| 1 uke  | 40 %   | 34 %   | 47 %   | 35 %   |
| 2 uker | 44 %   | 29 %   | 47 %   | 44 %   |
| 3 uker | 72 %   | 58 %   | 74 %   | 75 %   |

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

### 1.3 Ventetid og median

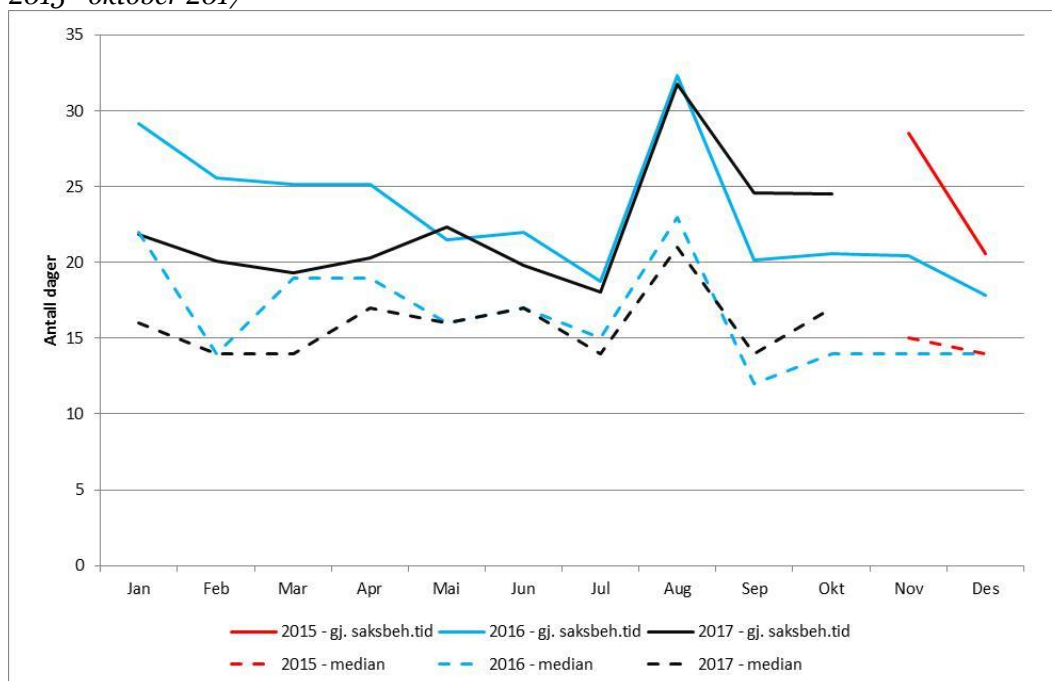
Ventetid og median sier ikke noe om de tilrettelagte avhørene er gjennomført innenfor fristen. Det sier imidlertid noe om når avhørene er gjennomført. For de 498 førstegangsavhørene som ble gjennomført i oktober var gjennomsnittlig ventetid på avhør 24,5 dager, mens median ventetid var på 17,0 dager.

Tabell 2 Antall førstegangsavhør, gjennomsnittlig ventetid og median - oktober 2017

|                         | Antall avhør | Gjennomsnitt | Median |
|-------------------------|--------------|--------------|--------|
| Alle avhør              | 498          | 24           | 17     |
| Seksuelle overgrep (SO) | 177          | 23           | 14     |
| Fornærmet i SO-saker    | 136          | 25           | 14     |

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Figur 4 Gjennomsnittlig ventetid (antall dager) og median, alle førstegangsavhør, november 2015 - oktober 2017



Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

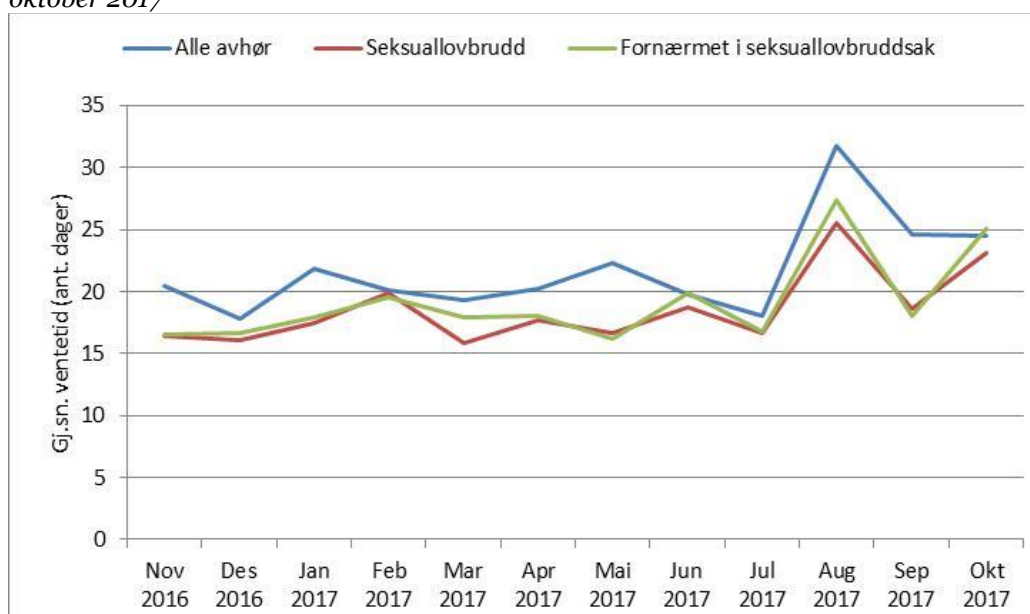
Figur 4 viser utviklingen i gjennomsnittlig ventetid og median ventetid for alle førstegangsavhør per måned. Som figuren viser følger ventetidene samme utvikling som i fjor, men gjennomsnittlig ventetid var lavere i oktober i fjor enn det var i år.

Figur 5 viser utviklingen de siste 12 månedene i gjennomsnittlig ventetid for alle førstegangsavhør, alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd, samt for alle

førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd hvor den avhørte var fornærmet. Gjennomsnittlig ventetid for alle avhør i oktober på omtrent samme nivå som i september, men er redusert med 7,3 dager i forhold til juli. Median ventetid er imidlertid økt med 3,0 dager i forhold til september, og redusert med 4,0 i forhold til juli. At man i oktober har fått gjennomført avhør som har blitt liggende lenger ses også ved at gjennomsnittlig alder på restansene er kraftig redusert fra 1. oktober til 1. november.

Gjennomsnittlig ventetid på avhør knyttet til seksuallovbrudd økte med 4,5 dager, mens fornærmede i seksuallovbrudd i oktober i gjennomsnitt måtte vente 7,0 flere dager enn i september.

Figur 5 Gjennomsnittlig ventetid (antall dager), alle førstegangsavhør, november 2016-oktober 2017



Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene